



# **BELGIAN NURSING DAY 2024**

**7 DECEMBER**







# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

## Voorspoels Roel

*Klinisch psycholoog*

*Psychotherapeut*

*Tabakoloog*

AZORG AALST



# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

## NICOTINE- VERSLAVING BETER BEGRIJPEN



# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

Op 20 jaar ca. **2000** rokers

Laatste 15 jaar: 1485

953 geen rookstop (6m)

Op 15 jaar : ca. **500 succesvol** gestopt (6m)

10.000 gesprekken voor 500 successen



---

**10 uur werk voor 1 geslaagde rookstop**



# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

## Conclusies:

- Ik ben een slechte tabakoloog!
- Tabaksverslaving is complex
- Mijn rol/invloed is beperkt...
- Dertig minuten spreektijd is te kort



## Nicotine, wat doet dat met een mens?



Roken (sigaren, sigaretten, pijp,...)

Shisha

kreteks

Pruimtabak, snuss

Nicotinezakjes

E-sigaretten, vapes,...

Farmacologische nicotineproducten





# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

*“...Think of a cigarette pack as a storage container for a day’s supply of nicotine...Think of a cigarette as a dispenser for a dose unit of nicotine...Think of a puff of smoke as the vehicle of nicotine...”*

William Dunn, Jr., of the Philip Morris Research Center, “Motives and Incentives in Cigarette Smoking” (1972)

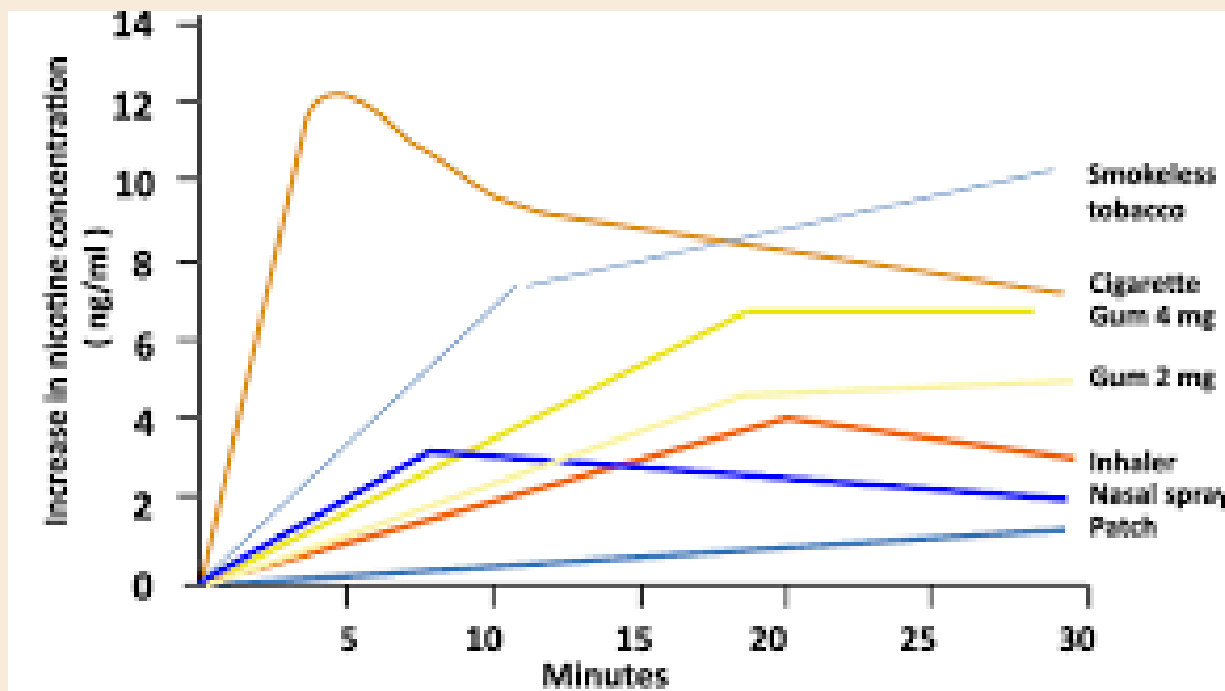
*“Moreover, nicotine is addictive. We are, then, in the business of selling nicotine, an addictive drug effective in the release of stress mechanisms.”*

July 17, 1963 report by then Brown & Williamson general counsel/vice president Addison Yeaman, Bates No. 1802.05

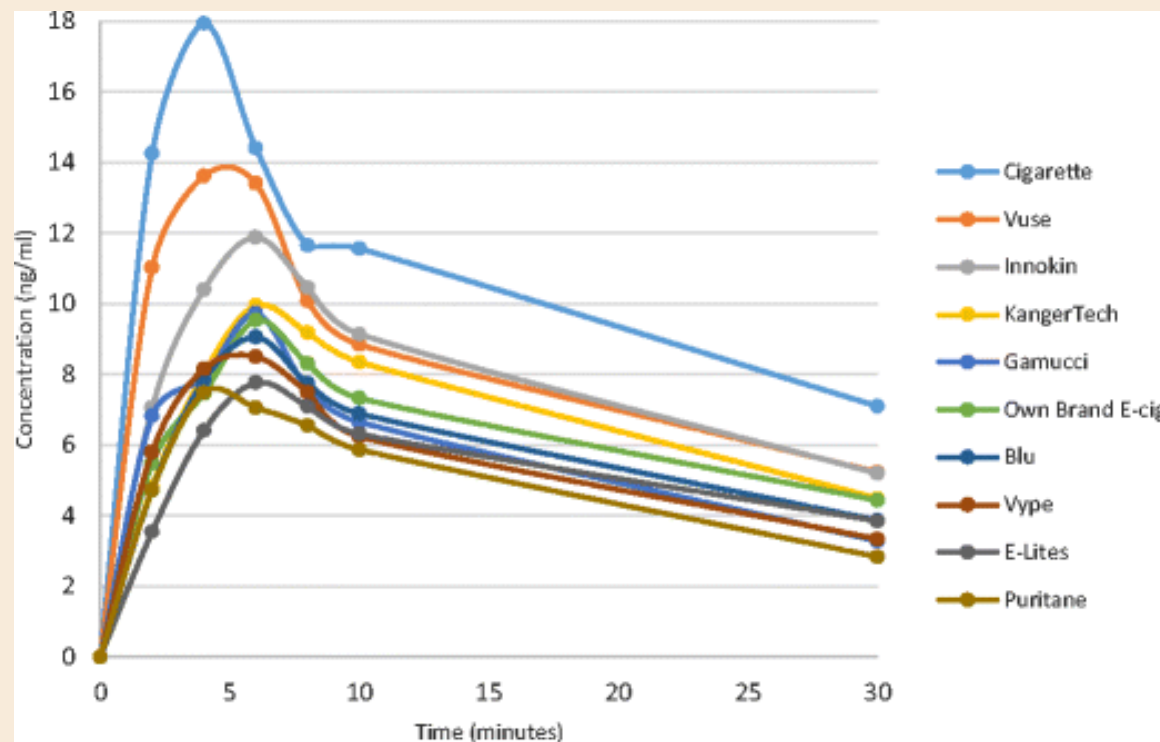




# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER



Source: Baifour DJ & Fagerstrom KO. *Pharmacol Ther* 1996;72:51-82.



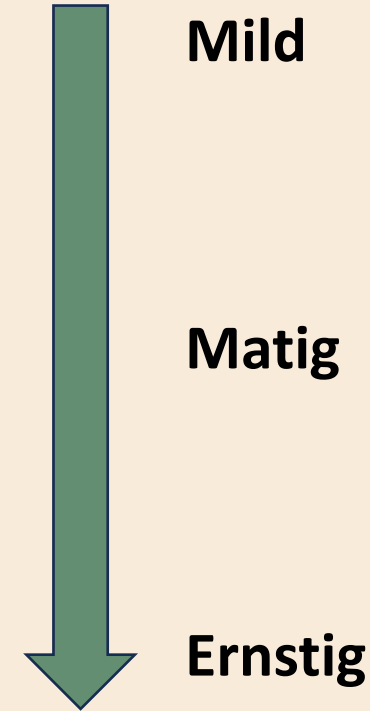
**Roken blijft de beste manier van nicotine-levering om verslaving te creëren!!**



## Wanneer spreken we van een verslaving?

**DSM-V:** stoornis in het gebruik van een middel

- **Sterk verlangen of drang**
- **Controleverlies** en mislukte pogingen om te stoppen
- **Voortdurend gebruik ondanks negatieve gevolgen/**lichamelijke schade
- **Tolerantieontwikkeling**
- **Ontwenning**sverschuinselen
- Verlies van interesse in andere activiteiten
- Veel tijd kwijt aan het middel of gedrag
- Gebruik in gevaarlijke situaties
- Prioriteit geven aan gebruik/handeling
- ...



## VERSLAVING?

- Middelen
- Activiteit/gedrag





## DRUGS?

- Psychoactieve werking
- Potentiële verslaving
- Niet-medisch gebruik
- Wettelijke classificatienormen



“sigaren zijn een grote troost, zij vullen het bestaan en zijn een aangename metgezel”

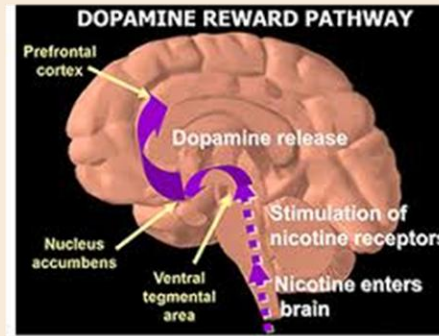
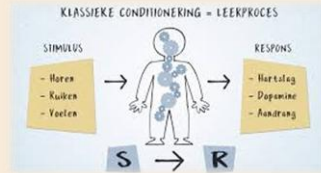
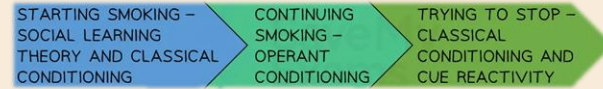


# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

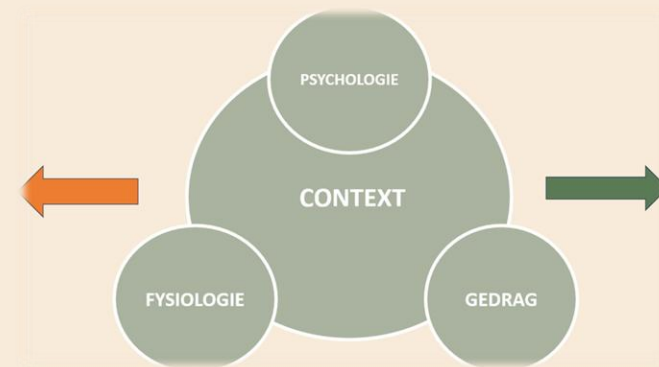
## Verslaving

- Substantie en/of gedrag?
  - Tolerantie
  - Ontwenningverschijnselen
  - Neurologische basis
  - Controleverlies
  - Persistentie ondanks schade
- + Disfunctioneren  
+ Sociale gevolgen





- Ethische theorieën
- Gedragstheorie
- Biologische verklaring
- Psychologische theorieën
- Contextuele modellen
- Integratieve biopsychosociale theorieën

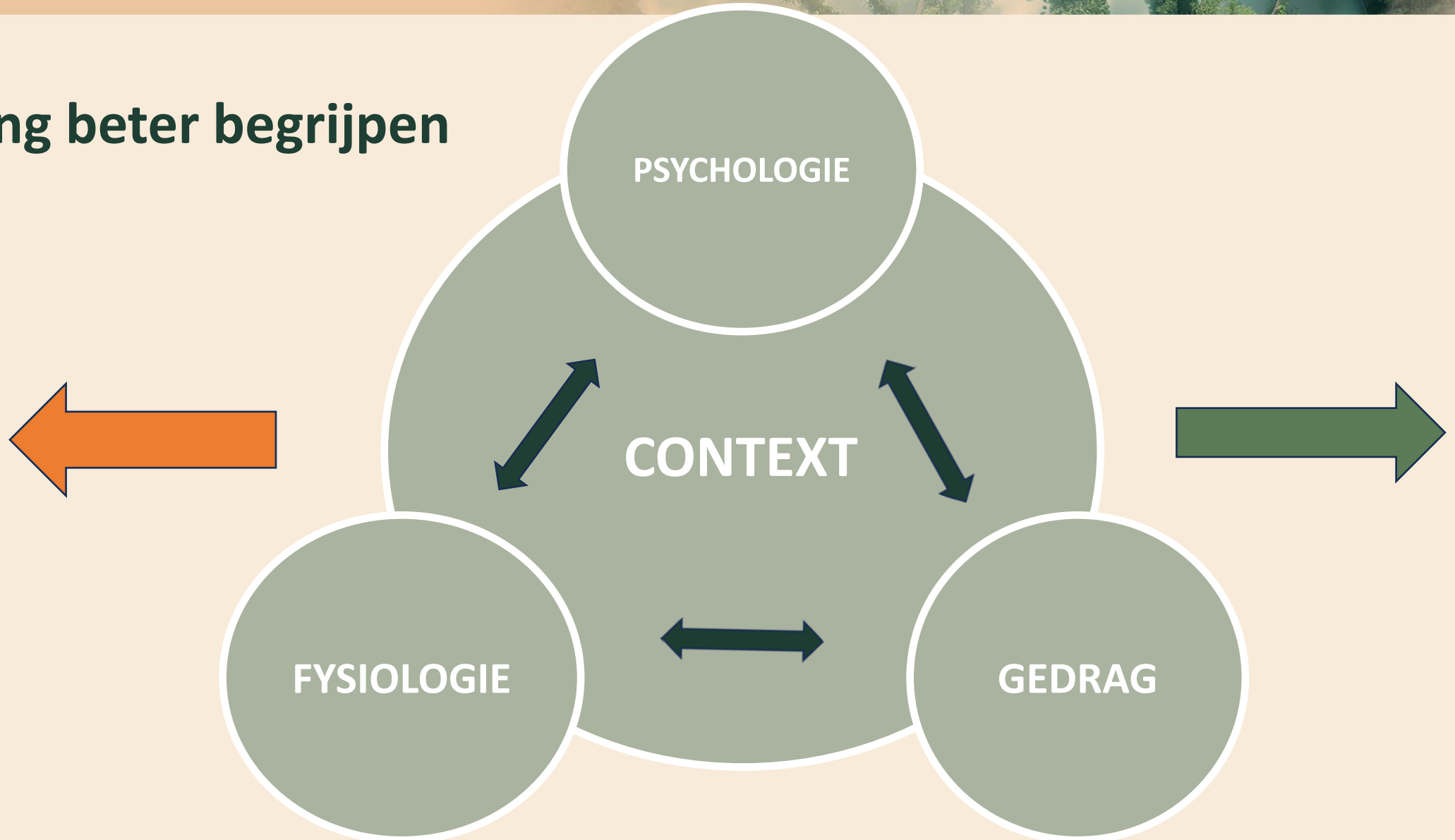


RIP-Model® van Roel



# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

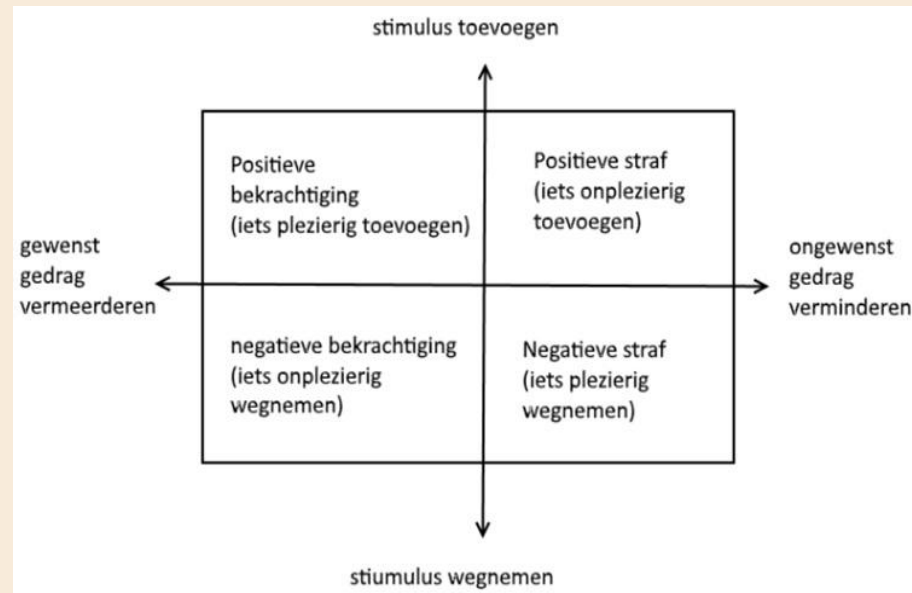
## Verslaving beter begrijpen





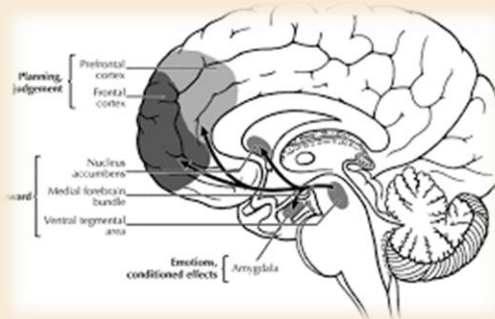
GEDRAG

- **Klassieke conditionering**  
 $S \rightarrow R$  /  $CS-S \rightarrow R$  /  $CS \rightarrow R$
- **Operante conditionering**



## FYSIOLOGIE

- Beloningsysteem
- Tolerantie
- Ontwenningverschijnselen







# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

## PSYCHOLOGIE

- **KENNIS/INZICHT/COGNITIES**
- **MOTIVATIE**
- **EMOTIE**
- **Betekenisgeving**
- **Hedonistische adaptatie**
- **Copingstijl**
- **Persoonlijkheidsfactoren**
- **IDENTITEIT**
- **Dysforische kwetsbaarheid**
- ...



# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

**Biogenetische opmaak**

**Historische context**

**Sociale omgeving**

**Socio-economische status**

**CONTEXT**

**Kwetsbaarheidsfactoren**

**Onderhoudende factoren**

**Andere omgevingsvariabelen**





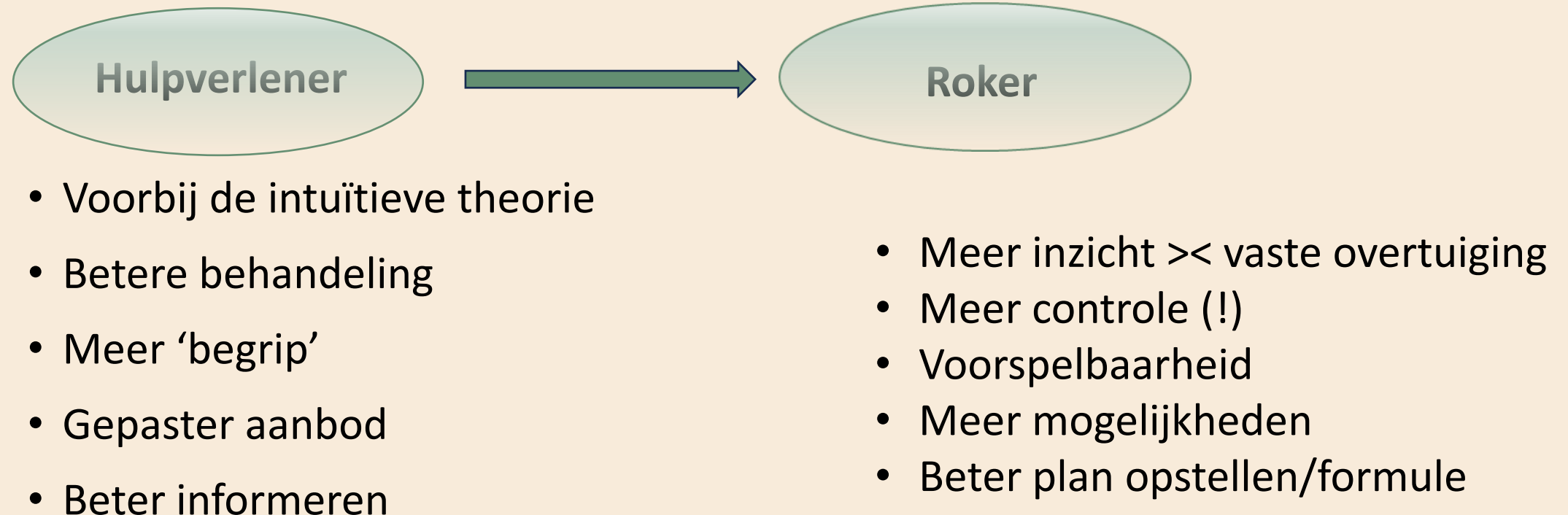
# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

## Rattenpark

(Bruce K. Alexander, 1978)



## BETER BEGRIJPEN VAN DE VERSLAVINGSDYNAMIEK



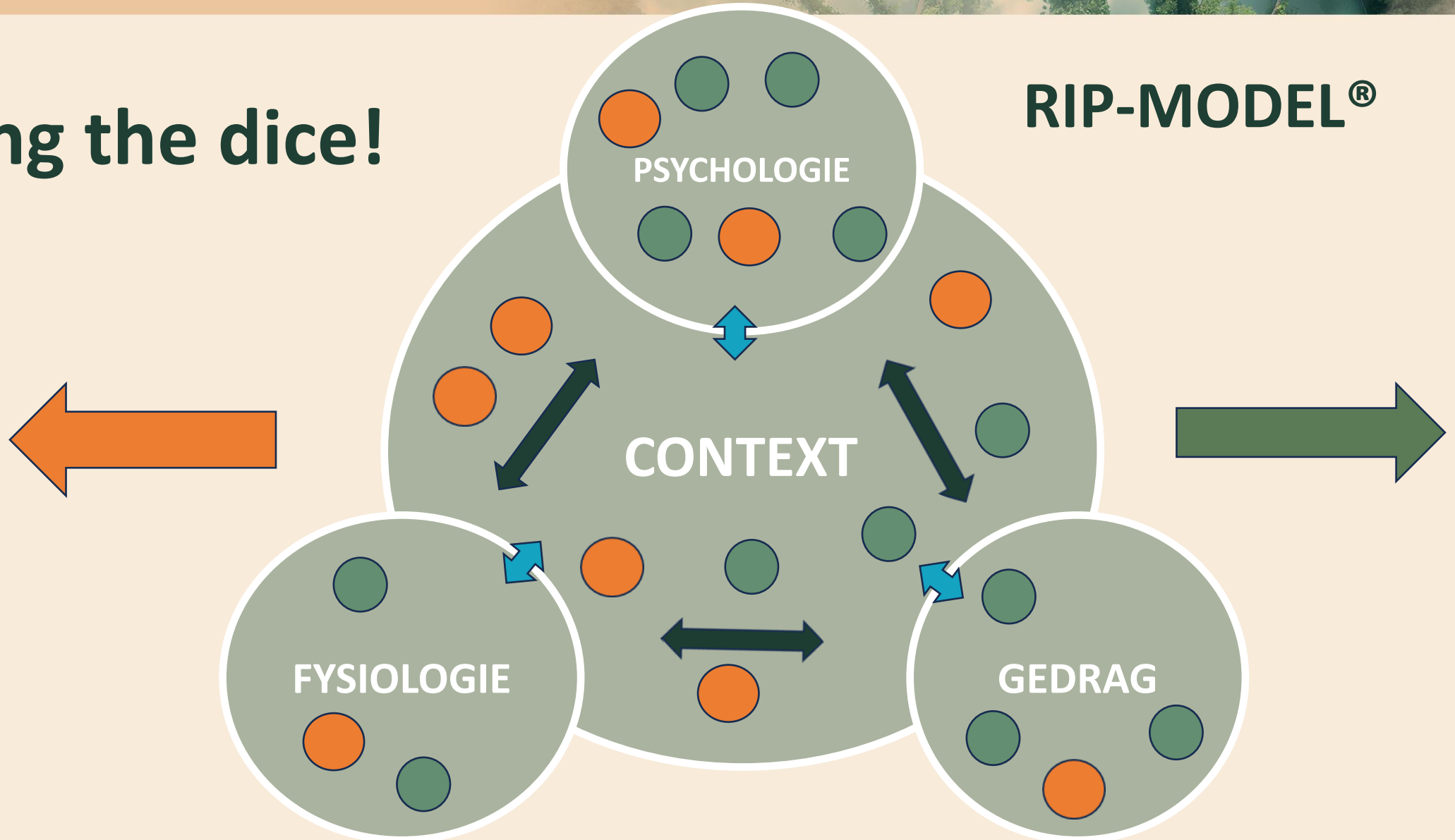




# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

## Loading the dice!

## RIP-MODEL<sup>®</sup>





# BELGIAN NURSING DAY 2024 7 DECEMBER

**DANKJEWEL**